

HNB

SEKTOR BONITETNE REGULATIVE I SUPERVIZIJE

T. +385 1 4564 599 · F. +385 1 4564 911

Očitovanje

**na primjedbe i prijedloge dostavljene u sklopu javne rasprave o
Nacrtu Odluke o odbijanju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih
institucija i sadržaju revizije za potrebe Hrvatske narodne banke**

Ožujak 2019.

HRVATSKA NARODNA BANKA

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10002 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551

www.hnb.hr

UVOD

Hrvatska narodna banka na svojim je mrežnim stranicama 19. prosinca 2019. objavila Nacrt Odluke o odbijanju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija i sadržaju revizije za potrebe Hrvatske narodne banke (u daljnjem tekstu: Odluka).

Mišljenja, prijedlozi i primjedbe na predloženi tekst mogli su se dostaviti do 25. siječnja 2019. elektroničkom poštom na adresu: zoki@hnb.hr.

Tijekom javne rasprave komentare i upite dostavila je Hrvatska udruga banaka i četiri revizorska društva.

Zaprimljeni upiti i komentari te očitovanja na njih nalaze se u nastavku dokumenta.

1.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

II. RAZLOZI ZA ODBIJANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KREDITNIH INSTITUCIJA

Članak 2.

(1) Hrvatska narodna banka odbit će godišnje financijske izvještaje odnosno godišnje konsolidirane financijske izvještaje ako:

1) utvrdi da su godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni suprotno propisima ili

2) utvrdi da godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji o kojima je u revizorskom izvješću izdano pozitivno ili uvjetno mišljenje ne pružaju istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja kreditne institucije odnosno grupe ili grupe kreditnih institucija.

(2) Hrvatska narodna banka će smatrati, da godišnji financijski izvještaji odnosno godišnji konsolidirani financijski izvještaji nisu sastavljeni sukladno propisima ako:

2) nisu sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja odnosno odredbama Uredbe (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarada (SL L 243, 19.07.2002.) i Uredbe Komisije (EZ) br. 1126/2008 od 3. studenoga 2008. o usvajanju određenih međunarodnih računovodstvenih standarda u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 320, 29. 11. 2008.),

1.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Tijekom javne rasprave istaknuto je da je uprava kreditne institucije odgovorna za pripremu godišnjih financijskih izvještaja (dalje u tekstu: GFI) sukladno važećem izvještajnom okviru. Revizor kreditne institucije revidira godišnje financijske izvještaje koje je sastavila uprava te o njima izražava revizorsko mišljenje u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima te obavlja i ostale revizorske postupke propisane od strane Hrvatske narodne banke (npr. sastavlja izvješće o upravljanju rizicima i kontrolnim funkcijama te o regulatornim financijskim izvještajima). Nadalje, istaknuto je da je pregledom dostupnih javnih objava, većina banaka sastavila svoje godišnje financijske

izvještaje za 2017. godinu sukladno zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj. Kreditne institucije koje su članice međunarodnih grupacija koje svoje godišnje financijske izvještaje sastavljaju u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije za potrebe izvještavanja matičnih grupacija utvrdile su razlike u odnosu na zakonski zahtjev za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj u dijelu koji se odnosi na:

- priznavanje prihoda po osnovi neprihodujućih kredita,
- rezervacije za kreditne gubitke - primjedbe su se odnosile na pojedine odredbe Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka ("Narodne novine" broj: 114/2017. i 110/2018., dalje u tekstu: Odluka o klasifikaciji) i to:
 - članak 12. koji propisuje minimalne iznose rezervacija za osigurane plasmane u ovisnosti o vremenu statusa neispunjenja obveza,
 - članak 18. koji propisuje faktore umanjenja i
 - članak 21. koji propisuje donju granicu ukupnog umanjenja po izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2,
- rezervacije za sudske sporove - primjedba se odnosila na članak 6. i članak 8. Odluke o obvezi rezerviranja sredstava za sudske sporova koji se vode protiv kreditne institucije ("Narodne novine" broj: 1/2009, 75/2009 i 2/2010 – dalje u tekstu: Odluka o sudskim sporovima), koji propisuju minimalni iznos rezervacija za određene sudske sporove.

Sukladno preliminarnim dostupnim podacima tijekom javne rasprave istaknuto je da je većina ovih razlika očekivana i za 2018. godinu, te da bi to potencijalno moglo dovesti do toga da nije moguće istovremeno biti usklađen i sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (dalje u tekstu: MSFI) i s regulatornim okvirom propisanim od strane Hrvatske narodne banke. Ovo stoga što MSFI-a ne poznaju:

- minimalne postotke rezervacija,
- minimalne korektivne faktore,
- minimalno razdoblje očekivane naplate iz kolaterala,
- odgađanje priznavanja kamatnih prihoda na plasmane umanjene vrijednosti do njihove naplate.

Tijekom javne rasprave posebno je istaknut primjer stambenih štedionica koje imaju znatno manje očekivane kreditne gubitke po odobrenim stambenim kreditima, ali i sveukupno po svim svojim plasmanima koji se vode po amortiziranom trošku od minimalno propisanih 0,8%. Veličina ukupnog odstupanja između regulatornih zahtjeva i MSFI ovisi o strukturi portfelja (udjelu izloženosti prema pravnim i fizičkim osobama, udjelu izloženosti prema središnjoj državi, disperziranosti portfelja, udjelu kredita skupine 3 (eng. *stage 3*), itd.), procesu naplate i upravljanja lošim potraživanjima, kvaliteti pribavljenih instrumenata osiguranja kao i cjelokupnom upravljanju kreditnim rizikom od strane pojedine kreditne institucije te može biti značajna u kontekstu revizije godišnjih financijskih izvještaja kreditne institucije. Isto tako ovisno o strukturi portfelja, procesu naplate, upravljanju lošim kreditima i kvaliteti pribavljenih kolaterala, istaknuto je da razlika između dva primjenjiva okvira (jedan prema MSFI-evima, a drugi prema zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj) može biti i nematerijalna pa se u tim pojedinim slučajevima može dati mišljenje da su GFI sastavljeni sukladno MSFI-evima.

Zbog navedenih potencijalnih razlika tijekom javne rasprave zatraženo je da se predložene izmjene Odluke ne primjenjuju na GFI sa stanjem na dan 31. prosinca 2018.

1.c. Očitovanje

Primjedba se djelomično prihvaća.

Naime, člankom 3. stavkom 1. točkom 1. Zakona o računovodstvu ("Narodne novine" broj: 78/2015., 120/2016. i 116/2018., dalje u tekstu: ZOR) definiran je subjekt od javnog interesa kao poduzetnik koji je osnovan sukladno propisima Republike Hrvatske i čiji su vrijednosni papiri uvršteni na uređeno tržište bilo koje države članice kako je određeno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala. Kreditne institucije su subjekti od javnog interesa.

Člankom 17. stavkom 3. ZOR-a propisano je da su subjekti od javnog interesa, u ovom slučaju kreditne institucije, dužni sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje primjenom Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Nadalje, članak 4. točka 2. Zakona o reviziji ("Narodne novine" broj 127/2017., dalje u tekstu: ZORev) definira reviziju financijskih izvještaja kao provjeru i ocjenjivanje godišnjih financijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja i drugih financijskih izvještaja te podataka

i metoda korištenih prilikom njihova sastavljanja i na temelju toga, davanje neovisnog stručnog mišljenja o tome prikazuju li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja te novčanih tokova u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja.

U konačnici člankom 58. stavkom 2. točkom 5. ZORev-a propisano je da revizorsko mišljenje može biti pozitivno, s rezervom ili negativno te u njemu mora biti jasno navedeno mišljenje ovlaštenog revizora ili revizorskog društva o činjenici pružaju li godišnji financijski izvještaji ili godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinit i fer prikaz u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja.

S obzirom na gore navedeno smatramo kako je razvidno da je okvir financijskog izvještavanja za kreditne institucije u Republici Hrvatskoj primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja usvojenih u Europskoj Uniji.

Vežano uz "neusklađenosti" koje su navedene u komentarima smatramo kako odredbe Odluke o klasifikaciji propisuju minimalne kriterije koji se trebaju uzeti prilikom utvrđivanja budućih novčanih tokova, a za potrebe utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka. Ovi minimalni kriteriji su propisani sukladno dostupnim nam podacima o povratu odnosno naplati po kreditima u statusu neispunjenja obveza, kao i kreditima koji su prihodujući, neovisno o tome izračunavaju li se očekivani kreditni gubici na razini portfelja ili pojedinačno, te smo mišljenja da isti nisu u koliziji s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja za kreditne institucije.

Vežano za komentare o propisivanju minimalnih korektivnih faktora i rokova naplate prilikom izračunavanja budućih novčanih tokova iz kolaterala (adekvatnih instrumenta osiguranja) ističemo da su propisani minimalni korektivni faktori dobiveni na temelju nama dostupnih podataka o realiziranim naplata iz kolaterala od strane kreditnih institucija. Smatramo kako propisani minimalni korektivni faktori i rokovi naplate isto tako ne bi trebalo uzrokovati davanje revizorskog mišljenja koje bi bilo u koliziji s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja za kreditne institucije.

Nadalje, članak 12. stavak 7. Odluke o klasifikaciji omogućava priznavanje kamatnih prihoda po izloženostima u statusu neispunjenja obveza te tvrdnja da Odluka o klasifikaciji onemogućava priznavanje kamatnih prihoda po izloženostima u statusu neispunjenja obveza nije točna. Kreditna institucija primarno svojim politikama određuje način priznavanja prihoda po kamatama na ove plasmane.

Vezano za Odluku o sudskim sporovima točno je da ista propisuje minimalne postotke rezerviranja za određene slučajeve, no isti u cijelosti ovise o okolnosti spora i procjeni same kreditne institucije o potencijalnim odljevima temeljem istih, a što u pojedinim slučajevima rezultira s 0% rezervacija za sudske sporove. Stoga smatramo da odredbe Odluke o sudskim sporovima ne bi smjele utjecati na davanje revizorskog mišljenja koje bi bilo u koliziji s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja za kreditne institucije.

Obzirom na istaknute potencijalne materijalne razlike između propisa kojima se uređuje računovodstvo kreditnih institucija i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja kao primjenjivog računovodstvenog okvira za kreditne institucije, prihvaćena je primjedba o odgodi primjene te će se Odluka primijeniti po prvi puta na godišnje financijske izvještaje sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. Tijekom ove godine detaljno će se analizirati potencijalne materijalne razlike koje su istaknute tijekom javne rasprave.

2.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

II. RAZLOZI ZA ODBIJANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KREDITNIH INSTITUCIJA

Članak 2.

(1) Hrvatska narodna banka odbit će godišnje financijske izvještaje odnosno godišnje konsolidirane financijske izvještaje ako:

- 1) utvrdi da su godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni suprotno propisima ili
- 2) utvrdi da godišnji financijski izvještaji i godišnji konsolidirani financijski izvještaji o kojima je u revizorskom izvješću izdano pozitivno ili uvjetno mišljenje ne pružaju istinit i fer prikaz financijskog položaja i uspješnosti poslovanja kreditne institucije odnosno grupe ili grupe kreditnih institucija.

(2) Hrvatska narodna banka će smatrati, da godišnji financijski izvještaji odnosno godišnji konsolidirani financijski izvještaji nisu sastavljeni sukladno propisima ako:

- 1) nisu sastavljeni sukladno odredbama propisa kojima se uređuje struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija,

2.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Tijekom javne rasprave istaknuta je primjedba na odredbe članka 2. stavka 2. točke 1. Odluke, kojom se propisuje da godišnji izvještaji na koje revizorsko društvo treba dati mišljenje, trebaju biti sastavljeni sukladno odredbama propisa kojima se uređuje struktura i sadržaj GFI kreditnih institucija. Istaknuto je da se predloženim odredbama mijenja dosadašnja praksa pripreme i objave GFI u godišnjim izvješćima kreditnih institucija koji su se pripremali sukladno principima iz Međunarodnog standarda financijskog izvješćivanja 1 - *Prezentacija financijskih izvještaja*. Naglašeno je kako MSFI ne poznaju jednoobrazne financijske izvještaje već je subjekt dužan u izvještaju o financijskom položaju prezentirati i dodatne stavke, zaglavlja i međuzbrojeve ako je takvo prezentiranje važno za sagledavanje njegovog financijskog položaja.

Nadalje, istaknuto je da regulatorna konsolidacija u pravilu nema isti obuhvat kao MSFI konsolidacija te se u regulatorne izvještaje metodom pune konsolidacije uključuju samo financijske institucije, dok se ostale podružnice uključuju metodom udjela.

Potencijalna razlika između GFI propisanih podzakonskim propisom i minimalnih zahtjeva MSFI za objavama u financijskim izvještajima, mogla bi u određenim okolnostima biti značajna u kontekstu revizije financijskih izvještaja kao cjeline.

Stoga je tijekom javne rasprave predložena izmjena članka 2. stavka 2. točke 1. na način da glasi:

"1) nisu sastavljeni sukladno odredbama propisa kojima se uređuje struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija, odnosno nisu sastavljeni na način da su obrasci propisani navedenim odredbama propisa ugrađeni kao sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja iza samih izvještaja te da ne postoji jasna poveznica između objavljenih i propisanih godišnjih financijskih izvještaja s objašnjenima razlika".

2.c. Očitovanje

Primjedba se prihvaća te je članak 2. stavak 2. točka 1. izmijenjena i glasi:

"(2) Hrvatska narodna banka smatrat će da godišnji financijski izvještaji odnosno godišnji konsolidirani financijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu s propisima ako:

1) nisu sastavljeni u skladu s odredbama propisa kojima se uređuju struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija, odnosno nisu sastavljeni na način da su obrasci propisani navedenim odredbama propisa ugrađeni kao sastavni dio godišnjih financijskih izvještaja iza samih izvještaja te da ne postoji jasna poveznica između objavljenih i propisanih godišnjih financijskih izvještaja s objašnjenjem razlika,".

3.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

III. POSTUPAK I NAČIN ODBACIVANJA I ODBIJANJA GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA KREDITNIH INSTITUCIJA

Članak 3.

(1) Hrvatska narodna banka razloge za odbacivanje i odbijanje godišnjih financijskih izvještaja odnosno godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja utvrđuje provođenjem postupaka supervizije kreditne institucije odnosno grupe kreditnih institucija, na način propisan odredbama Zakona, poglavlje XVI. Supervizija kreditnih institucija i odredbama propisa kojim se pobliže uređuje provedba supervizije kreditnih institucija i izricanje supervizorskih mjera.

(2) Odredbe poglavlja XVI. Zakona primjenjuju se na odgovarajući način i na postupak odbacivanja odnosno utvrđivanja razloga za odbijanje godišnjih financijskih izvještaja odnosno godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kreditne institucije.

(3) Hrvatska narodna banka rješenjem će odbaciti ili odbiti godišnje financijske izvještaje odnosno godišnje konsolidirane financijske izvještaje.

3.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Tijekom javne rasprave predloženo je uvođenje eskalacijskog procesa odbijanja godišnjih financijskih izvještaja (u odnosu na trenutnu mogućnost jednostranog odbijanja godišnjih financijskih izvještaja). Istaknuto je da je potrebno u situacijama koje zadovoljavaju uvjete za odbacivanje ili odbijanje GFI u svjetlu dvostrane i transparentne komunikacije dodati obvezu izvješćivanja zainteresiranih strana (kreditna institucija, neovisni revizor kreditne institucije za tu godinu) o identificiranim uvjetima za odbacivanje ili odbijanje GFI te omogućiti kreditnoj instituciji da se očituje u određenom razumnom roku. Predloženo je

davanje dodatne upute vezane za značajnost grešaka. Bez definirane značajnosti, postoji mogućnost odbijanja izvještaja radi beznačajnih grešaka što bi potencijalno poskupilo i produljilo proces izrade finansijskih izvještaja od strane kreditnih institucija (kako bi se eliminirao rizik postojanja neznačajnih grešaka), a i procesa revizije istih.

3.c. Očitovanje

Primjedba se ne prihvaća. Odbacivanje ili odbijanje GFI kreditnih institucija kao što je navedeno u odredbama ovog članka, provodi se provođenjem propisanog postupka supervizije koju provodi Hrvatska narodna banka. Po našem mišljenju, taj postupak je transparentan, pravovremeno informira kreditnu instituciju o utvrđenom činjeničnom stanju u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku ("Narodne novine" broj 47/2009.), odredbama Zakona o kreditnim institucijama Glava XVI i Odluke o provedbi supervizije kreditnih institucija i izricanju supervizorskih mjera. Kreditnoj instituciji dana je mogućnost odnosno pravo da primjedbama i očitovanjima na zapisnik o obavljenoj superviziji, izrazi svoje primjedbe i mišljenje o utvrđenim činjenicama. Tek potom Hrvatska narodna banka razmatra donošenje odluke o odbacivanju ili odbijanju GFI.

Internim procedurama Hrvatske narodne banke uređena je obveza razmjene informacija sa odabranim eksternim revizorom kreditne institucije.

4.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 7.

(1) Revizorsko društvo provodi reviziju informacijskih sustava te daje zasebnu ocjenu o stanju informacijskog sustava kreditne institucije i adekvatnosti upravljanja informacijskim sustavom kreditne institucije.

(2) Revizorsko društvo dužno je:

- 1) služiti se metodama i postupcima za reviziju informacijskih sustava temeljenima na procjeni rizika,
- 2) definirati obuhvat revizije informacijskog sustava temeljem procjene rizika prije početka obavljanja revizije informacijskog sustava,
- 3) definirati dubinu revizije informacijskog sustava ovisno o zatečenom stanju informacijskog sustava i
- 4) provjeriti pridržava li se kreditna institucija:

- a) podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona, a koji se odnose na informacijske sustave,
- b) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/389 od 27. studenoga 2017. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pouzdanu autentifikaciju klijenta i zajedničke i sigurne otvorene standarde komunikacije (SL L 69, 27. 11. 2017.) i
- c) Uredbe Vlade RH o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga donesene temeljem Zakona o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga ("Narodne novine" broj 68/2018.).
- (3) Na temelju revizije informacijskog sustava revizor je dužan ukazati na značajne rizike kojima je kreditna institucija izložena.

4.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Članak 7., stavak 2., točka 4.c) Odluke propisuje da je revizorsko društvo dužno provjeriti pridržava li se kreditna institucija Uredbe Vlade RH o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga donesene temeljem Zakona o kibernetičkoj sigurnosti operatora ključnih usluga i davatelja digitalnih usluga ("Narodne novine" broj 68/2018.). Tijekom javne rasprave predloženo je da bi trebalo dodatno pojasniti strukturu i sadržaj davanja zasebne ocjene navedene točke u okviru revizije informacijskih sustava kreditne institucije i adekvatnosti upravljanja informacijskih sustavom kreditne institucije.

4.c. Očitovanje

Primjedba se ne prihvaća. Navedena točka predstavlja samo povećanje obuhvata provođenja revizije informacijskog sustava te revizor treba postupiti isto kao i za točke 4.a) i 4.b).

5.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

Članak 8.

(1) Revizijom izvješća koja se dostavljaju Hrvatskoj narodnoj banci revizorsko društvo dužno je provjeriti pravilnost, točnost i potpunost izvješća koja se dostavljaju:

1) sukladno Odluci o supervizorskim izvještajima kreditnih institucija ("Narodne novine", br. 41A/2014., 127/2014., 67/2015., 119/2015., 7/2017., 44/2017., 120/2017. i 85/2018.), i to za sljedeća izvješća:

Izvještaj o izvanbilančnim stavkama (IBS)

Izvještaj o izloženosti kreditnom riziku po rizičnim skupinama (RS4)

Izvještaj o ulaganju u kapital društava (UKT5)

Izvještaj o materijalnoj imovini (MIKI3)

Izvještaj o preuzetoj imovini (PIKI2)

Izvještaj o izloženosti valutno induciranom kreditnom riziku (VIKR3)

Izvještaj o dospjelim nenaplaćenim potraživanjima (DNP1)

Izvještaj o preostalom dospjeću potraživanja i obveza (ROC2)

Izvještaj o izloženosti davateljima zaštite (IDZ2)

Detaljna knjiga trgovanja (DKT)

Izvještaj o izloženostima prema osobama u posebnom odnosu s kreditnom institucijom (POKI2)

2) sukladno propisima kojima se uređuje upravljanje kamatnim rizikom u knjizi banke, i to za sljedeća izvješća:

Ukupna ponderirana pozicija (EVKI ZBR)

Utjecaj kamatnog rizika u knjizi banke na neto kamatni prihod (NPK)

3) sukladno Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda o nadzornom izvješćivanju institucija u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 680/2014), i to za sljedeća izvješća:

Regulatorni kapital (C 01.00)

Kapitalni zahtjevi (C 02.00)

Stope kapitala (C 03.00)

Izloženosti i gubici na temelju izloženosti osiguranih nekretninama (C 15.00)

Ograničenja velikih izloženosti (C 26.00)

Identifikacija druge ugovorne strane (C 27.00)

Izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje i knjizi trgovanja (C 28.00)

Podaci o izloženostima prema pojedinačnim osobama iz grupa povezanih osoba (C 29.00)

Izračun omjera financijske poluge (C 47.00)

4) sukladno Odluci o informatičkim rješenjima za dostavu izvještaja kreditnih institucija u skladu s propisima Europske unije ("Narodne novine", br. 9/2018), i to za sljedeća izvješća:

Prihodujuće i neprihodujuće izloženosti (F 18.00)

Restrukturirane izloženosti (F 19.00)

(2) Pravilnost, točnost i potpunost navedenih izvješća iz stavka 1. ovog članka revizorsko društvo dužno je provjeriti na način da ocijeni jesu li ta izvješća sastavljena u skladu sa Zakonom, propisima donesenim na temelju tog Zakona i Uredbom (EU) br. 680/2014.

(3) Ocjena izvješća iz stavka 1. ovog članka izražava se izjavom da su izvješća sastavljena u skladu sa Uredbom (EU) br. 680/2014, Zakonom i podzakonskim propisima koje je donijela Hrvatska narodna banka.

(4) Pojedinačna izvješća iz stavka 1. ovog članka dužna je potpisati i odgovorna osoba iz uprave kreditne institucije nadležna za izvješćivanje.

(5) Revizorsko društvo dužno je dati zasebnu ocjenu pravilnosti izračuna umanjenja vrijednosti imovine i rezerviranja za izvanbilančne stavke kreditne institucije sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 9 - Financijski instrumenti i to za:

- 1) modele za izračun očekivanih kreditnih gubitaka u rizičnim podskupinama A-1 i A-2,
- 2) indikatore za utvrđivanje povećanoga kreditnog rizika dužnika koji se upotrebljavaju za prijelaz izloženosti iz rizične podskupine A-1 u rizičnu podskupinu A-2,
- 3) kvalitetu podataka dobivenih iz informacijskog sustava za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka,
- 4) konverzijske faktora koje kreditna institucija koristi za potrebe izračuna očekivanih kreditnih gubitaka izvanbilančnih stavki i
- 5) adekvatnost izračuna umanjenja vrijednosti odnosno rezervacija za izloženosti u statusu neispunjenja obveza.

(6) Ocjena iz ovoga članka opisna je i kreće se u rasponu od potpuno zadovoljavajuće do potpuno nezadovoljavajuće (zadovoljavajuće, uglavnom zadovoljavajuće, djelomično zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće). Dane ocjene trebaju biti dodatno obrazložene.

5.b.1. Komentari i upiti u javnoj raspravi

U Odluci, članak 8., stavak 1., točke 1. do 4. navedena su izvješća za koja je revizorsko društvo dužno provjeriti pravilnost, točnost i potpunost. Tijekom javne rasprave zatraženo je da se precizira koja izvješća se odnose na godišnja financijska izvješća na individualnoj, a koja na konsolidiranoj razini.

5.c.1. Očitovanje

Primjedba se ne prihvaća. Članak 8. stavak 1. točke 1. do 4. Odluke prije navođenja konkretnog izvješća koje revizorsko društvo treba provjeriti u okviru revizije za potrebe Hrvatske narodne banke, navode i propis kojim je konkretno izvješće odnosno obrazac propisan u sadržaju, načinu sastavljanja i popunjavanja, te dostavljanje Hrvatskoj narodnoj banci. Za svako izvješće je u propisu kojim je isti definiran propisano dostavljati se na individualnoj, konsolidiranoj ili obje razine, te se iste razine trebaju poštivati i pri dostavi u okviru revizije za potrebe Hrvatske narodne banke.

5.b.2. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Tijekom javne rasprave istaknuto je da se u sklopu redovitih revizijskih procedura kod revizije GFI, provodi testiranje izračuna umanjenja vrijednosti te je navedeno kako je to jedna od ključnih procedura koja uključuje razmatranje svih koraka nabrojanih u članku 5., stavku 5. Odluke. Dodatno istaknuto je da izračun umanjenja vrijednosti predstavlja ključno revizijsko pitanje koje je većina revizora kreditnih institucija uključila u mišljenje neovisnog revizora za 2017. godinu te se sukladno globalnim trendovima može očekivati i daljnje ponavljanje istog ključnog revizijskog pitanja. Kroz navedeno Hrvatska narodna banka, kao i drugi korisnici financijski izvještaja, imaju uvid u procedure provedene od strane neovisnog revizora kao i zaključke revizora. Nadalje, u sklopu ocjene kreditnog rizika dane u sklopu izvješća revizora za potrebe Hrvatske narodne banke ponovno se razmatra izračun umanjenja vrijednosti kreditnih izloženosti, te upravljanje istima.

Navedeno razmatranje ponovno uključuje sve korake opisane člankom 8. stavkom 5. Odluke.

Iako revizori razmatraju sve ključne sastavne elemente izračuna umanjenja vrijednosti kreditnih izloženosti, Međunarodnim revizijskim standardima nije predviđeno da daju i pojedinačnu ocjenu elemenata izjava Uprave („*assertion*“-a) o zasebnim pozicijama financijskih izvještaja.

Sukladno navedenom predloženo je da se navedeno uključi u ocjenu kreditnog rizika.

5.c.2. Očitovanje

Primjedba se prihvaća. Zasebna ocjena pravilnosti izračuna umanjenja vrijednosti premještena je u novi stavak 4. članka 5. Odluke, u dijelu koji govori o upravljanju rizicima tj. u ovom slučaju u dijelu koji se odnosi na kreditni rizik.

6.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

V. ISPRAVAK I ODBIJANJE OCJENE REVIZORSKOG DRUŠTVA ZA POTREBE HRVATSKE NARODNE BANKE

Članak 10.

(1) Ako Hrvatska narodna banka utvrdi da ocjena revizorskog društva iz stavka 2. članka 9. ove Odluke nije dana u skladu sa Zakonom odnosno ovom Odlukom ili ako provođenjem postupka supervizije poslovanja kreditne institucije ili na drugi način utvrdi da ocjena nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama, može:

- 1) zahtijevati od revizora da svoju ocjenu ispravi, odnosno dopuni ili
- 2) odbiti ocjenu i zahtijevati od kreditne institucije da ocjenu daju ovlašteni revizori drugog revizorskog društva, a na trošak kreditne institucije.

(2) Zahtjev iz stavka 1. točke 1) ovog članka Hrvatska narodna banka postavlja zaključkom izdanim u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje provođenje općeg upravnog postupka.

(3) Odredbe Poglavlja XVI. Zakona primjenjuju se na odgovarajući način na postupak odbijanje ocjene revizorskog društva za potrebe Hrvatske narodne banke.

(4) Hrvatska narodna banka rješenjem će odbaciti ocjenu revizorskog društva za potrebe Hrvatske narodne banke.

6.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Tijekom javne rasprave istaknuto je da članak 10., stavak 1. Odluke ne definira dovoljno precizno na koji način HNB utvrđuje da ocjena nije dana u skladu s navedenim Zakonom i Odlukom. Predloženo je da je potrebno detaljnije opisati na koji način će se definirati što je suprotno propisima i hoće li postojati kvalitativni i kvantitativni pragovi navedene suprotnosti s propisima pri donošenju odluke o odbijanju.

6.c. Očitovanje

Primjedba se ne prihvaća. Na utvrđivanje činjenica iz navedenih odredbi primjenjuje se postupak supervizije, odnosno sastavlja se zapisnik o obavljenoj superviziji, kojim se obrazlažu utvrđene činjenice, a na koji se mogu dostaviti primjedbe, a kako je obrazloženo u očitovanju 3.c.

7.a. Prijedlog odredbe upućen u javnu raspravu

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

- (1) Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o sadržaju revizije u kreditnim institucijama ("Narodne novine" br. 1/2009. i 75/2009.).
- (2) Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Narodnim novinama".
- (3) Prvu ocjenu za potrebe Hrvatske narodne banke, u skladu s Glavom IV ove Odluke, revizor je dužan dati za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2019.

7.b. Komentari i upiti u javnoj raspravi

Budući da su revizije GFI kreditnih institucija za 2018. godinu u završnoj fazi, tijekom javne rasprave predloženo je da se odredbe Odluke počnu primjenjivati na GFI koji će biti sastavljeni s 31. prosincem 2019. godine.

7.c. Očitovanje

Primjedba se prihvaća. Izmijenjena odredba članka 11. stavka 2. Odluke glasi:

"(2) Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a počinje se primjenjivati na godišnje financijske izvještaje i godišnje konsolidirane financijske izvještaje koji se sastavljaju sa stanjem na dan 31. prosinca 2019."